

5/09 - et magasin for Skjold Menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Kateket
Gro på
plass
i Skjold

Gro Eman er kvinnen som nå har ansvaret for konfirmantarbeidet, for skole/kirkesamarbeid, for trosopp-læring - og mye mer. Møt henne på side 2-3

Fra Seattle til Skjold

Norsk-amerikanske
Michelle Rene Larsen
Jamt er ny leder i
Åpen barnehage.
Side 4

På «ravnetokt» i høstnatten

- Politiet har god oversikt over hvem som lager problemer. Vår oppgave er å hindre flere i å søke til den harde kjernen, sier Bente Herland Holst. Vi har vært med natteravnene på oppdrag. Side 6-7

Funksjons-hemmede i kirken

Er kirken et åpent hus også for funksjons-hemmede?

Vår «test» viser at det er et stykke igjen før målet er nådd, selv i moderne kirker. Side 8-9

LYS VÅKEN - HELE NATTEN?

28.-29. november, på kirkens fødselsdag arrangeres LysVåken i Skjold. Gå ikke glipp av sjansen til en spennende overnatting i kirken. Side 13

Kontaktinformasjon side 13 • Kalender side 16

Om å glemme velsignelsen

For noen uker siden gikk det et innslag om Modum bad på TV. Om et nytt behandlingstilbud. Reportasjen minnet meg om et godt studieopp- hold på Modum Bad.

AV BJØRN MOE

I dagene som fulgte så slo det meg at nettopp minner, eller fortiden, er ofte det som preger oss mennesker. På godt og vondt. De gode minnene er de som er lette å bære, verre er det med de onde og vanskelige som rir oss. Mare- ritt kommer av å bli ridd av en Mare, en plag- som vette. Det onde (i fortiden) er med deg inn i nåtiden. Det kommer igjen og igjen og kan ødelegge livene våre eller i heldige fall «bare» gi oss dårligere livskvalitet.

Hva skal til for å bli kvitt de ødeleggende minnene. Ikke for at det er noe mål i seg selv, for all fortid er en del av oss, men å komme dit i behandlingen av egne minner; at de ikke øde- legger oss nåtid.

Mindre ubehageligheter og feilskjær i livene greier vi ofte å riste av oss i løpet av en dag eller to, men noen ganger må vi ha hjelp.

Terapien, og sjelsorgen forteller oss at vi skal sette ord på det vanskelige, også på de vanskelige følelsene. Alt skal vi ikke dele med alle, men de fleste av oss har noen vi kan gå til. Der vi ikke strekker til for hverandre så er det profesjonelle man kan søke hjelp hos.

Men hva gjør vi når ikke samtale hjelper, når det å legge noe bak seg ikke går. Når vi ikke greier å glemme, eller å tilgi.

Velsignelsen, sier noen: Da skal vi velsigne, og leve i velsignelsen. Da skal vi ta imot Guds velsignelse over livene våre. (Det ble som det ble, sa, han, tydelig merket av fortiden, - men også i dette er Gud med.)

Hvor vil jeg hen? Løse de store problemene? Nei, tvært imot.

For mens minnene om et studieopphold sur- ret, så slo det meg: Hva med å la velsignelsen ikke være forbehold de store «traumer»? Hva med å la Guds nærvær også være i det hver- dagslige og lille.

For kanskje er velsignelsen større enn vi tror. Og mest i det lille, det som vi ofte regner for intet. ●

BISSLELAND • BIRNES • FANA • SKJOLD • SLETTENBARKEN • STORTRETT • SØRREKE
Menighetsbladet i Fana

Tegn nr 5, 2009. Bladet utgis av menighetsrådet i sam- arbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne tips til reportasjer.
Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller på e-post: tegntilbroadpark.no.

Kateketen

Kateketen. Underviseren. I Skjold menighet. Ansvarlig for konfirmanntarbeidet, for skole/kirke-samarbeid, med i tros- opplæring. Listen kan gjøres lang og detaljert. Men nå har den fått ett ansikt og ett navn. Gro Eman. Så kort og så enkelt.

AV BJØRN MOE

Første august begynte Gro i Skjold me- nighet, hun var innom konfirmanntlei- ren, overlot til kateket-vikarer og pres- ter med flere å konfirmere årets kull av konfirmanter, men nå er du i gang Gro.

- Og hvem er den nye kateketen?

- Utdannet kateket fra NLA blant an- net med menighetspedagogikk, kris- tendom og Barnevernspedagogikk som fag. Det siste tok jeg i Trondheim, og jeg har vært litt på reise og flyttefot for jeg landet her i Bergen igjen. Jeg er 32 år gammel og er gift og har to barn; Daniel og Emilie, 4 og 3 år gamle. Vi bor på Haukeland, i Arna, der er jeg også oppvokst.

Ungdom i Oppdrag

- Og rundturen, hvor tok den deg?

- Jeg var med i Ungdom i Oppdrag (UiO) i min ungdom, gikk disippeltre- ningsskole på Hamar, det var spen- nende med praksis i Nepal. Jeg arbei- det noen år på Jaeren, på Bryne og Nærbo, med klubb for unger, familie- arbeid og som kateket. Siste året har jeg hatt konfirmanter på Osterøy. Variert kirkelig erfaring, men også litt for- skjellig bakgrunn med barneleiere og bedehus i oppveksten, ulike ungdoms- stevner som KRIK og LUS om somme-

ren og med foreldre som er med i fri- kirken. Jeg er vel rimelig tverrkirkelig i tenkemåte og litt frikirkelig.

- Skjold menighet, hvordan har det vært disse første månedene?

- Positiv stab, de var jo de første jeg traff. I min sammenheng en relativ stor stab, og det virker som det er ett godt opplegg med konfirmanter med ulike grupper, men med Skjoldstock og kon- firmanntleir som de store samlingene gjennom året. Det virker som folk gle- der seg til konfirmantåret. Og så er det en flott kirke her, med mye folk. Det ser ut til å være mye glede i Skjold med mye flott arbeid; barnekor og speidere, for å nevne noe. OG KRIK.

Visjoner

- Du ble innsatt nå en søndag i septem- ber i stilingen. Er det noen ideer eller visjoner du har som du vil dele med oss andré?

- Det tar vel ett års tid for å få over- sikt over alt som jeg skal og som jeg er med på, men satsingen på trosopplæ- ring er jo spennende. Ikke bare at vi skal prøve å nå årskullene fra 1- 17 år, men også med tanke på innholdet. Det er ikke tvil om at kunnskapsnivået har sunket og vi tar ofte ting for gitt; at de unge vet og kan, men slik er det jo ikke lenger. Og foruten selve konfir-

Lysmesse

Vi minner også om lysmessen 1. søndag i advent, den 29. november. Lysmessen begynner klokken 16.00. Deltagere er jentene fra Steinsvik 1. og en gruppe fra Soråshøgda barnekor. Etterpå er det som vanlig flott kirke- kaffe og utlodning. ●

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Bjørn Moe.

Lokalredaksjonsinformasjon: Se side 13

Sentralredaksjon: Kun henvendelser angående felles- stoff til bladet (side 5-12). Annen kontakt: se side 13.

Redaktør: Jan Hanchen Michelsen

tlf. 55 23 25 47 - 906 87 317

E-post: post@dragefjellet.no

Journalist: Magne Fonn Hafskor

tlf. 55 39 04 40 - E-post: eyeccu@online.no

Annonsør, lokalsider: Kontakt lokalredaksjon.

Annonsør, fellessider (side 5-12): Kjell-Erik Wilberg - mob: 977 58 675, e-post: kje-wil@online.no

Grafisk produksjon: Dragefjellet: tlf. 55 23 25 47 -

906 87 317 - e-post: post@dragefjellet.no

Filer over 5 mb sendes: jan.hmf@isurf.no

Trykk: Grafisk Trykk, Straume

Stoffdeadline neste nummer: Mandag 9. november

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 24. november

Gro Eman ble ansatt 1. august i år i fast stilling som kateket i Skjold. Hun ble innsatt 27. september under søndagens gudstjeneste.

FOTO: BJØRN MOE

mantarbeidet så er det flott med satsing på de unge ledere: Minilederkurs og LIV kurs deretter, oppsummerer påtroppende kateket Gro Eman.

Gratulerer med stillingen og lykke til med arbeidsåret. Det kan virke som Skjold har fått seg en ny kateket som kan trives hos oss. Så får vi gjøre vårt for å ta vare på henne. ●

Presentasjon av årets konfirmanter

Også i år vil vi presentere de nye konfirquantene. På søndager. Søndag 15. november er det klart for den ene halvparten. Da deltar også Extasis. Søndagen etter er det klart for siste gruppe. Begge dager er det duket for flott kirkekaffe. Det vil også i år bli tatt et stort samlebilde av konfirquantkullet som vil henge i våpenhuset det neste året. ●

Vi setter alle kluter til

Noen ganger er det flott når ett godt tiltak er mer en et. Slik er det med dåpen. Og dåpsklutene.

Tidligere hadde vi flotte dåpskluter vi lot dåpsfølgene låne til å tørke hode og hår på de små med etter de var døpt. Disse forsvant og vi gikk så over til papir, av god kvalitet riktignok, men det ble ikke det samme. Fra i høst har vi i Skjold begynt å bruke dåpskluter vi har kjøpt via Det Norske Misjonsselskap. Denne får nå dåpsfølgene med seg som et minne om dåpsdagen. Det er brodert inn en due på kluten, der duen er symbolet på den Hellige Ånd.

Dåpskluten eller servietten er også et uttrykk for at vi gjennom dåpen er med i den verdensvide kirke. Det er kvinner på Madagaskar som har brodert duen på kluten. Produksjonen av disse gir henne og familien hjelp i hverdagen.

Slik sett er det mer enn en ting som skjer når et barn blir døpt i Skjold kirke.

TEKST OG FOTO: BJØRN MOE

Resultater, kirkevalget

Det var i høst valg på nytt menighetsråd, denne gangen er funksjonstiden bare 2 år, slik at nytt valg faller sammen med kommunestyrevalget i 2011. Resultatet av høstens valg, med stemmetall:

Faste medlemmer:

1. Mette Helen Baarøy (570)
2. Marit E. Breivik (534)
3. Lisbeth L. Aulin (530)
4. Trude Christina H. Halvorsen (528)
5. Ingrid Valde (527)
6. Turid Müller (518)
7. Målfrid G. Littere (513)
8. Grethe E. Hansen (509)
9. Eva Try (506)
10. Dag H Høieggan (496)

Varamedlemmer:

1. Håvard Hatlevik (484)
2. Jorunn E. Lillebø (474)
3. Johan Fredrik Kroepelien (456)
4. Irene Våge Helleland (443)
5. Finn Markussen (330)

BYGGMESTER
ERLING VALDE A/S
ALT I TØMMER- OG INNREDNINGSSARBEIDER
Smøråsvn. 22 - Telefon 55 13 05 80

VI LEVERER I HELE BERGEN!

TOPPE BLOMSTER
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Qasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Asane Senter 55 18 36 25

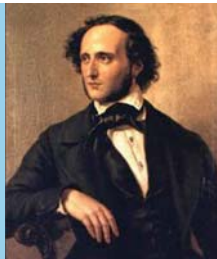
Mendelssohn på programmet

I 2009 har det vært flere konserter i prostiets kirker med vekt på musikk av komponisten Felix Mendelssohn-Bartoldy i anledning at det er 200 år siden han ble født.

Søndag 15. november kl 19.30

er turen kommet til Skjold kirke. Orgelet i Skjold kirke passer veldig godt til Mendelssohns musikk, så naturlig nok vil det bli fremført en del orgelverk denne kvelden. Men kirkens flotte flygel skal også få slippe til, og ikke minst blir

det vakker kormusikk med korsangere fra Cantus, Birke-land kantori og Slettebakken Motettkor. Medvirkende: Harald Holtet, Eli-Johanne Rønnekleiv og Guro Rotevatn Buder – orgel. Turid Bakke Braut – klaver. Kollekt. ●

«Michelle i barnehagen»

Michelle Rene Larsen Jamt. Jo da, hun har et langt navn, den smilende damen som driver Åpen Barnehage i kirkekjelleren.

AV BJØRN MOE

Hvem er hun? Født i Seattle, USA, kan hun fortelle. Med en bergenser til far. Da hun var 21 år gammel tok hun seg ett års pause fra studiene og kom til sin fars hjemby for å besøke familie og for å arbeide. Og pausen har blitt lang den. Hun traff Jørgen her, de ble gift, og godt norsk har hun lært seg her. «*Takk for maten*» og et par norske barnesanger var det hun kunne da hun kom til Bergen.

I februar var det vikarmangel i Åpen Barnehage, men vi kjente Michelle allerede. Hun hadde vært bruker av barnehagen med sine to minste, Sanne (5) og Stine (2). Eldstemann Mathias (9) er skolegutt for lengst. I sommer ble stillingen ledig i barnehagen og Michelle er tilsatt som leder. Det gleder vi oss over.

Michelle har protestantisk kirkebakgrunn fra USA, og har med sitt smil og entusiasme glidd godt inn her i Skjold.

Under gudstjenesten søndag 27. september ble hun, sammen med vår nye kateket Gro Eman, innsatt i sin nye stilling.

Michelle er i tillegg til Åpen barnehage også ansvarlig for koordinering i Søndagskolen og 4 – årsklubben. Denne høsten har hun i tillegg til sine 50 prosent i kjelleren også et vikariat på 25 prosent som diakon.

Vi gratulere med stillingen og ønsker velkommen til Skjold. ●

ICA Supermarked

Michelle kan ønske velkommen til Åpen Barnehage hver tirsdag og torsdag i kirkekjelleren mellom kl. 10.00. og 14. 00. Ta med mat, så holder Michelle kaffe og te. Ta kontakt med Michelle på tlf. 98 89 42 40 hvis du har spørsmål.

FOTO: BJØRN MOE

Felles kulturkalender

Storetveit kirke lørdag 24. oktober kl. 19:

Konsert. Elverum Damekor, Jazztrioen Tertz og gjester.

Fana kirke 25. oktober kl. 19:

CD-slipp/konsert med visesanger Knut Ariel, band og «Stemmene fra Stend». Bill: 50/100,-

Skeie skole, 25. oktober kl. 13 og kl. 17

Barnegospel. Se artikkel under.

Storetveit kirke onsdag 28. oktober kl. 19:

Björgvin Kirkemusikk.

Nattland skole søndag 1. november kl. 20:

Kulturkveld i Sædalen med Per Frick Høydal. Bill. kr. 50,- Se side 10-11

Skjold kirke søndag 1. november kl. 11:

Hovlands «Allehelgensmesse» som en del av gudstjenesten. Med Guro Rotevatn Buder, Cantus og solister. Dir. Anne Randine Øverby.

Slettebakken kirke søndag 1. november kl. 11

Egil Hovlands «Allehelgensmesse». Slettebakken Motettkor, blåsere og Karoline Leiros, orgel. dir. Olav Øgaard.

Bønes kirke, mandag 2. november kl. 19:

Foredr., ungdom og selvilde v. Familie & Media.

Søreide kirke onsdag 4. november kl. 19.30:

Foredrag, musikalske innslag: «I grenseland: 20 år siden Berlinmurens fall». Ved Hans Jørgen Morvik. Bill. kr. 50,-

Søreide kirke fredag 6. november kl. 20:

Program med klaver, sang og opplesning, med utgangspunkt i Salomos ordspråk. Bill. kr. 50,-

Slettebakken kirke søndag 8. november kl. 19

Filmkveld. Filmen «De usynlige», samtale.

Skjold kirke søndag 8. november kl. 19:

Festkonsert. Pianist Knut Chr. Jansson m.fl.

Storetveit kirke søndag 8. november kl. 20:

Konsert: Folketoner og jazz m.m. Med Kjell

Mikkel Sandvik, Stein Inge Brækhus, Ingvill Morlandstø, Randi Harila og Ruth Bakke. Bill v/ingang kr 100, stud/hon: kr 60,-

Bønes kirke tirsdag 10. november kl. 21:

Minikonsert. Carsten Dyngeland og Thomas Nøklung.

Skjold kirke søndag 15. november kl. 19.30:

200 år siden Felix Mendelssohn-Bartholdys fødsel. Med Harald Holtet, Eli-Johanne Rønnekleiv, Guro Rotevatn Buder, Turid Bakke Braut, Cantus, Birkeland kantori og Slettebakken Motettkor. Kollekt.

Søreide kirke fredag 20. november kl. 18:

Konsert med musikk av Eilert Tøsse. Barneko-
ret og Jubilate m.fl. deltar.

Fana kirke søndag 22. november kl. 19:

Konsert med Ingunn Ådland, Ellen Bjørnebye og Trude Helen Bindera. Bill. kr. 100,- ved inng.

Birkeland kirke fredag 27. november kl. 19:

Orgelkonsert med Sigurd Melvær Øgaard.

Steen-Hansen
Maling siden 1932

VÅRE BUTIKKER:

FANA 9-19 (15)
FANAVEIEN 13
TLF. 55 13 34 30

MINDE 9-17 (15)
CONRAD MOHRSSVEI 7
TLF. 55 27 37 47

ÅSANE 9-19 (15)
ÅSANE HANDEL- OG INDUSTRIHUS
LIAMYRANE 6
TLF. 55 18 84 50

DROTNINGSVIK 10-20 (18)
DROTNINGSVIK SENTER
DROTNINGSVIKV. 132
TLF. 55 50 05 20

HOVEDKONTOR/FABRIKK:
STEEN-HANSEN MALING AS
ULSMAGVEIEN 24
NO-5224 NESTTUN
TLF. 55 11 62 60

www.steen-hansen.no

Barnegospel på Skeie skole:

Ellevill konsert for alle
Jordbærhagen barnegospel inviterer til seminar og konsert på Skeie skole mot slutten av måneden.

– Dette er den beste barnegospelfestivalen vi har vært med på, sa Seven-jentene etter konserten på Skeie i fjor. Nå kommer de tilbake! FOTO: PRIVAT

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Hovedleder i Jordbærhagen, Anine Mildestvedt, har invitert den populære jentegruppen Seven fra Drammen til konserten sammen med barna.

Seven har spilt inn tre cd-plater, og reiser rundt i landet for å opptre på ulike barnegospelfestivaler - der de inspirerer barna med sang og dans, sier Mildestvedt:

– Alle barn i alderen 6-13 år ønskes velkommen til å delta på seminar og konsert. Konserten er åpen for alle som kan krype og gå, dette blir en «ellevill» dag - som Seven-jentene selv ville sagt det.

Rød t-skjorte

Seminalet begynner kl. 13, og avsluttes kl. 17 med en forrykende

konsert der alle seminardeltakerne blir med på scenen sammen med Seven-jentene.

– Alle vil få mat og drikke underveis i seminaret, men det kan være lurt å ha en liten drikkeflaske med. Ta også på en rød T-skjorte og dongeribukse eller skjørt til konserten, oppfordrer Anine Mildestvedt.

- Skeie skole, 25. oktober kl. 13 (seminar) og kl. 17 (konsert).
- Påmelding til Anine Mildestvedt, anilde@online.no innen onsdag 21. oktober.
- Priser: Seminar og konsert kr. 100 / kun konsert - kr 50/ voksne - kr 80/fam.bill. kr 150.

Mer informasjon:

www.jordbaerhagen.blogspot.com og www.seven-jentene.com ●

«En ung gutt ble ikke slått ned»

– Vår beste motivasjon er at ingenting skjer, sier natteravn Bente Herland Holst til menighetsbladene i Fana prosti.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Bente er gruppeleder for en av åtte natteravngrupper på Sandsli. Vi ble med gruppen hennes på åtte natteravner en regntung fredagskveld i slutten av august.

«Vi er fremdeles i oppstartfasen, og prøver oss fortsatt litt frem», skriver Bente i en tekstmelding til meg like før jeg treffer den lille natteravngruppen ved Aurdalslia skole. Hver fredag litt over kl. 20 samler det seg åtte frivillige natteravnner her. Fordelt på åtte grupper betyr dette at hver enkelt natteravn kun er med hver åttende fredag. Dette burde være overkommelig for de fleste, men det viser seg at det ikke er enkelt å rekruttere nattevandrere.

Beviste foreldre

– Vi trenger flere for å dekke de tross alt store geografiske områdene her, sier Knut Eliassen (39), til daglig senterleder på Lagunen.

– Politiet ønsker at vi skal gå fra Statoil ved Flyplassveien og helt til Straume bro. Det er et bra strekk.

– Hva er lokkemiddelet for å bli med?

– Jeg tror at dette er en kjempegod bevisstgjøring av oss foreldre. På runden får vi innblikk i hvordan nabolaget ser ut på tidspunkter vi vanligvis ikke er ute selv.

Bygger nettverk

Knut har ikke ungdommer i den «rette» alderen selv ennå, men motiveres av at han får vite mer om hva han står overfor om 4-5 år.

– Når min største får litt mer radius, er jeg forberedt både gjennom kunnskaper om området her og det felles nettverket vi natteravnner bygger opp sammen.

– Jeg har en 15-åring hjemme, sier Jørn Grefstad (43), innkjøpsjef ved Åstvedt industri.

Både han og hans kone er nat-

teravner, men i hver sin gruppe.

– Vi opplever at ungdommen vår bevisst holder seg hjemme når han vet at en av oss er ute.

Ingenting skjedde

Politiet ringer. De har ikke fått inn noen meldinger om bråk. Det er tid for å begynne å bevege seg. Bente deler de fremmøtte inn i to grupper, som får hver sin rute. Hvert team får med seg en ryggsekk med førstehjelpsutstyr og lommelykt.

– Vi sjekker spesielt skoler og barnehager, sier Bente.

– De blir ofte brukt som samlingssteder for ungdommer.

Enten er det regnet, eller så er det fordi natteravnene er ute. Men vi treffer ingen ungdommer på den første delen av vår vandring.

Gratis pizza

Når klokken nærmer seg 22, settes kursen mot pizzabaren på Fanatorget. Nå er det spisetid.

Praten går livlig over pizza-

Natteravnene

- Natteravnene skal være synlige og tilgjengelige for publikum. Dette virker dempende på vold og skadeverk.

- De skal bistå personer som ikke er i stand til å ta vare på seg selv.

- Natteravnene ble startet av Oslo politikammer i 1990, inspirert av de svenske Nattglömrarna.

- Organisasjonen ble selvstendig i 1991, og spredde seg til flere byer.

- For å starte en lokal gruppe, må du søke lisens hos Natteravnene i Oslo. Dette er gratis, men det kreves en politireferanse.

- Vil du bli natteravn? Kontakt politiet eller skolen der du bor.

Mer info: www.natteravnene.no

stykkene, og jeg får vite at gruppen startet opp i vår, etter et initiativ fra FAU ved de tre skolene Aurdalslia, Søreide og Skranevatnet.

– Hvorfor gjør dere dette?

– Fordi vi får gratis pizza, ler Bente.

Hun fortsetter i en litt mer alvorlig tone.

– Det begynner gjerne med at vi ønsker å gjøre noe for våre egne barn. Da er et trygt og godt nærmiljø viktig. Sammen med andre utvikler dette seg til et engasjement for alle som ferdes ute på kveldstid.

Nattbussen

Jørn er enig:

– Vi ser også hva som mangler, føyer han til. – Bydelen vår har mye idrett, idrett og idrett, men lite av andre tilbud.

– Moby-stiftelsen gjør mye bra, mener Bente.

Denne ble startet av Stig Hammersland, lærer på Sandsli videregående og bydelstyrele-

INGENTING

SKJEDDE: – Selv om det ikke skjer noe, er behovet stort for at vi er ute og viser oss på steder der ungdom samles, sier Bjørn Eirik Ingebrigtsen (til høyre). Til venstre: Jørn Grefstad.

– Vi får kunnskaper om området her samtidig som vi bygger et viktig nettverk, sier (fra venstre) Jørn Grefstad (43), Knut Eliassen (39) og Bjørn Eirik Ingebrigtsen (36). Resten av gruppen består av Mette Ingebrigtsen (40), Bente Herland Holst (39), Frøydis Zakariassen (49) og Øyvind Rasmussen (38).

der i Ytrebygda bydel, og åpnet i fjor ungdomshuset på Søreide.

Det er tid for å bevege seg ut igjen. De siste pizzastykkene tas med i hånden, og de to gruppene avtaler å avslutte sammen ved Fanatorget kl. 01. Da kommer nattbussen fra sentrum.

Brannslukkere

– Det har vært tendenser til bråk og uro rundt Fanatorget i senere tid, sier Bente.

– Men ting roer seg når vi er i nærheten.

– Politiet i Fana sier at det er på fredagene de har de største utfordringene, sier Knut.

– Da har ungdommene gjerne gjort avtaler på skolen om hva de skal gjøre om kvelden.

– Hvordan går det med motivasjonen i gruppen de gangene det eneste som skjer er at dere kommer regnvåte hjem?

– Det er som med en brannmann, sier Jørn.

– Han er ikke glad når det brenner. At ingenting skjer er det beste som kan skje. ●

– Det er verst ved Fanatorget

– Natteravnene forhindrer at det blir bråk, sier Ina Knagenhjelm (17) og Anette Brodahl (17).

Venninnene har akkurat gått av bussen da natteravnene treffer dem. Begge er fra Søreide, og har tilbrakt fredagskvelden på kino.

– Vi har sett «The Proposal», forteller de.

– Den var bra.

– **Kjenner dere til natteravnene?**

– Ja, sier begge.

– Mamma var natteravn før, sier Ina.

– Natteravnene er alltid hyggelige, synes Anette.

– De går rundt her og passer på. Dersom noen bråker, snakker de med dem.

– **Hvor er behovet størst?**

– Fanatorget, kommer det kontant.

– Der er det ofte bråk.

– **Er det andre steder dere ville vært glade for å se natteravn?**

– Det er trygt å vite at de er i nærheten når det er fester, slik som på Kyrkjetoen natt til 17. mai, sier Ina.

– Natteravnene kom dit nå sist, husker Anette.

TRYGT MED NATTERAVNEN: – Det er godt å vite at natteravnene er i nærheten når det er fester, sier Ina Knagenhjelm og Anette Brodahl.

– **Hvordan opplevde dere det?**

– Det var greit at de kom.

Begge jentene mener at den verste tiden med narkotikamisbruk og voldsepisoder nå er over.

– Men det kommer alltid til å være noe, mener Anette.

– Nå er det mest rånene, sier Ina.

– Det er gøy! smiler Anette. ●

– Lerretet var stort og godt, men det var til liten hjelp når skriften var hvit mot en lys bakgrunn, sier Aashild Dyrkolbotn (69).

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Aashild er sterkt synshemmet, og ble med oss for å teste hvordan gudstjenesten i Søreide kirke fungerte for en med hennes handikapp.

Norunn Kalvenes (60) fra Søreide er også med på den lille testen vår. Hun er så godt som döv, men har fått noe hørsel etter at hun fikk operert inn et såkalt cochlea-implantat. Norunn er tydeligvis forsinket, og jeg prøver å ringe henne mens jeg står på kirketrappen og venter sammen med Aashild. Ingen svar. Jeg ringer igjen. Fortsatt ingen svar.

– Hun sa hun skulle komme, sier Aashild.

Så får jeg en tekstmelding fra Norunn. «Provde du å ringe meg? Er jo döv, så jeg kan ikke svare. Send sms», skriver hun. Dette er en vekker. Vi tar sansene våre som en selvfølge. Helt til en av dem ikke er der lenger.

Aktive damer

For de to damene er det annerledes. Begge har levd med sine funksjonshemninger hele livet, og har funnet måter å kompensere for sanseapet. Aashild bruker et kraftig forstørrelsesglass, eller «aukeglas» som hun selv sier. Hun er fra Lindås, der hun hjelper sin datter med driften av Dyrkolbotn leirskole. Tidligere var hun fylkesleder i daværende Vestlandske blindeforbund, og hun er fortsatt nestleder i landsstyret for KABB («Kristent arbeid blant blinde og svaksynte», www.kabb.no). Også Norunn er aktiv innenfor organisasjonsarbeid. Hun er utdannet barnevernspedagog, men arbeider ved rådgivningskontoret for hørselshemmede og døvblinde i Bergen.

– Jeg er flink til å lese på munnen, det er til god hjelp, sier Norunn. Vanligvis går hun til Døves menighet, men der er det bare gudstjeneste annenhver søndag. Siden hun bor like ved Søreide kirke, blir den et klart alternativ.

Selv valgte vi Søreide til vår uhyøytidelige test fordi det her faktisk er gjort en rekke tiltak for gjøre gudstjenesten mer tilgjengelig. Salmetekster og bibelsteder vises på store lerret, mens prekenen kan tas inn på høreapparatet via teleslynge.

Mørkeblått mot gult

Vi finner oss plasser langt fremme. Aashild leter etter listen over dagens salmer. Jeg ser den – litt bortgjemt borte på murevgen. For henne er det umulig å lese listen. Hun ber

Funksjonshemmede tester Søreide kirke

meg lese salmenumrene, som hun så skriver ned.

De to store lerretene i Søreide kirke kunne vært til god hjelp, men dessverre har de valgt hvit skrift mot en lys bakgrunn.

– Det er umulig å se bokstavene slik det er nå. Jeg er avhengig av sterke kontraster for å kunne lese tekst, sier Aashild.

Dette kan enten være svart og hvitt, eller myket opp med en mørkeblå skriftfarge mot gul bakgrunn.

Storskrift

Heldigvis har Søreide kirke tilgjengelig salmebøker med storskrift.

– Men boken lå ikke fremme, slik at jeg kunne finne den selv, klager hun, og legger til at det også kunne vært en god hjelp dersom presten annonserte salmenumrene fra prekestolen.

Norunn er derimot svært godt fornøyd med salmetekstingen på lerretet.

– Det fungerte fint, men jeg savnet å kunne få med meg prekenen, sier hun like etter gudstjenesten.

– Den er det viktigste under gudstjenesten, så det hadde vært fint om de kunne teksten noe av den også.

– Hvordan fungerte telesynge?

– Den er bare på når presten snakker, og

DEN BLINDE LEDER DEN DØVE:

– Jeg ble hørselshemmet etter en barnesykdom, og mistet hørselen helt da jeg ble 30, sier Norunn Kalvenes (t.v.). – Jeg har alltid vært svaksynt, og regner med at jeg ser 6-7 prosent, forteller Aashild Dyrkolbotn.

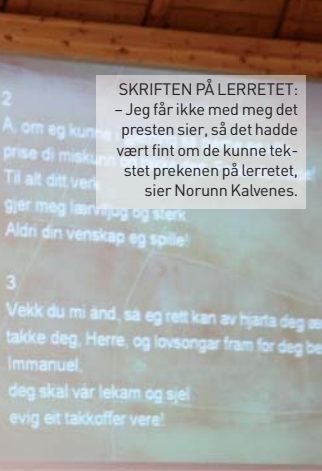

fungerer vanligvis godt her. Men i dag var den veldig bråkete.

Tekstet gudstjeneste

Døvetolk kunne vært et bra alternativ. Norunn har rett til å bestille tolk selv ved behov, men har ikke samvittighet til å bruke det så mye som hun trenger.

– Dessuten må jeg bestille mange dager i forveien. Da blir det ikke så lett å være spontan.

edre

– Hva kunne de gjort bedre her?
– Det hadde vært veldig greit å få hele gudstjenesten, inkludert prekenen, nedskrevet på et ark, foreslår Norunn.

Aashild er enig: – Jeg har fått innoperert kunstige linser i øynene, forteller hun. – De virker bra på avstand, men er ikke elastiske. Et slikt ark bør være skrevet med ekstra stor skrift. Da kunne jeg sunget med uten forstørrelsesglass, kun med lesebriller. Det hadde vært herlig! ●

– En preken skal være ferskvare!

– Prekenen kan trykkes opp på forhånd for de som har behov for det, sier sokneprest Hans Jørgen Morvik.

Dette er likevel ikke noe han ønsker at skal være tilgjengelig for alle:

– En preken skal helst være ferskvare, men det går bra dersom vi får vite hvem som ønsker å få den trykket, sier han.

te er heller ikke et tiltak som krever ekstra ressurser.

Kontrastfarger

– Er det mulig å få til sterkere kontraster på lerretene?

– Vi har det i tankene. Prosjektorene er slitne, og må byttes ut. Det vil øke kontrasten. Samtidig er dette også en estetisk balanse. Voldsomme kontraster ser ikke bra ut.

Morvik er ellers klare over flere av forholdene Norunn

ALLE INKLUDERES: – Vi er avhengig av tilbakemeldinger, slik at vi kan gjøre gudstjenesten tilgjengelig for flest mulig, sier sokneprest Hans Jørgen Morvik, og ber oss få med at de kun bruker glutenfrie oblater under nattverden.

Kalvenes og Aashild Dyrkolbotn påpeker.

– Vi har hatt problem med teleslyngen. Det må være signaler utenfra som forstyrrer.

Universell utforming

Menigheten fikk inn flere tiltak etter prinsippene for universell utforming da kirken ble restaurert for tre år siden. Ved inngangspartiet er det dessverre fortsatt en del ugjort. Handikap-rampen er plassert feil slik den ligger nå, på siden av trappen.

– I utgangspunktet ønsket vi å få hevet parkeringsplassen, slik at vi kunne gå bort trappen. Alt lå til rette for det, og det var en stund vi trodde at vi skulle få det til. ●

Fakta: Syv prinsipper for universell utforming

1. LIKE MULIGHETER: Utformingen skal ikke medføre ulemper eller sette stempel på noen brukergrupper, men være like brukbar og tilgjengelig for alle.
2. FLEKSIBEL: Utformingen skal tjene et vidt spekter individuelle preferanser og evner.
3. ENKEL: Bruken skal være lett å forstå uansett hvilken erfaring, kunnskap, språkevner eller konsentrasjonsnivå brukeren har.
4. FORSTÅELIG: Utformingen skal gi brukeren nødvendig informasjon effektivt, uavhengig av forhold knyttet til omgivelsene eller brukerens evner til å oppfatte disse.
5. FEILTOLERANSE: Utformingen skal avgrense farer, skader og uheldige virkninger av utilsiktede handlinger.
6. EFFEKTIV: Effektiv og naturlig bruk, med et minimum av strev.
7. TILGJENGELIG: Tilstrekkelig plass for tilgang, betjening og bruk, uavhengig av brukers sin kroppsstørrelse, stilling, rekkevidde og mobilitet.

Mer informasjon: www.universell-utforming.miljo.no og www.norskdesign.no

SVAKSYNT: – Jeg må ha hjelp av forstørrelsesglass for å lese salmetekstene, selv når de er skrevet med storskrift, sier Aashild Dyrkolbotn.

KIRKETRAPPEN: – En svart list på trinnene hadde vært til god hjelp, sier Aashild Dyrkolbotn. – Slik den er nå, er det lett å falle. Den blir veldig gul.

Per Frick Høydal:

Ber deg finne livsfortellingen

Søndag 1. november kommer den kjente presten og sjelesørgeren Per Frick Høydal til Fana for å utfordre folk til å skape sin egen livsfortelling.

TEKST OG FOTO: ASTRID DALEHAUG NORHEIM

Da kommer han til kulturkveld på Natland skole i regi av Sædalen menighet. Temaet for kvelden er «Livsglede og livsfortellinger».

74-åringen er en av landets mest kjente prester, og sammen med kjendispresten Karsten Isachsen har han skrevet boken «I all

fortrolighet». Høydal har vært sykehusprest ved Modum Bads Nervesanatorium i over 20 år og vært domprost i Stavanger. Han er opptatt av at mennesker selv skaper sitt eget liv gjennom ord.

– Det er livsfortellingene som skaper det livet vi lever, sier han.

– Hvis vi har en sykdomsfortelling, blir li-

Livsfortelling med kreft

For to år siden kjente småbarnsmoren Mette Bøe Lyngstad (39) en klump i brystet. Kreften har preget livsfortellingen hennes.

TEKST OG FOTO: ASTRID DALEHAUG NORHEIM

Det var Mette som tok initiativet til å invitere Per Frick Høydal til Fana etter at hun hørte ham for kort tid siden.

– Han er ydmyk og direkte og ber oss ta skjeden i egen hånd for å nyte livet. Han tør å utfordre folk uten å være klandrende, sier hun.

Bøe Lyngstad er en aktiv småbarnsmor med to små sønner på tre og fem år, høyskolelektor i drama og aktiv i prosjektgruppen for Sædalen menighet. Beskjeden om at hun har kreft kom i september for to år siden.

– Jeg dveler ikke ved hvorfor jeg ble syk. Men sykdommen gjør at jeg forstår hvor liten jeg er. Nå ble det slik, og jeg må gå inn i det og bruke det på en konstruktiv måte. Så langt som mulig skal jeg prøve å reise meg igjen og igjen og igjen.

Mer ydmyk

Mette kjenner seg ikke uten videre igjen i andres historie om at sykdom har vekket dem for å se hvilke verdier de virkelig hadde i livet.

– Hvis det har gjort meg noe, har det gjort meg mer ydmyk overfor livets harde realiteter. Alles liv har en slutt. Jeg har alltid sett på meg selv som frisk, sterk og direkte. Kreften slo meg ned bakfra. Det er ingen selvfølge at jeg skal bli gammel. Livet kan være mye kortere enn man tror og ønsker.

Bygger hus

Mette har alltid ønsket seg flere enn to barn, men dette satte sykdommen en stopp for.

– Jeg kan ikke være bitter og fortvilet. I stedet må jeg tenke: ok, sånn ble det. Det handler om å tolerere livsfortellingen.

Kontrollene ett og to år etter kreftdiagnosen gikk bra. Likevel vet hun at det ikke er en endelig friskmelding. Noen kreftceller kan ha lurt seg unna og dukke opp igjen. Men familien lar ikke sykdommen stoppe de planene videre i livet. Hun og mannen Dagfinn bygger nå hus på Nedre Natland.

Håpet

– Troen har ikke blitt sterkere av å være syk.

FIKK HÅP: – Jeg har et sterkt håp om at det skal gå bra med Dagfinn, barna og mine nærmeste uansett hva som skjer med meg, sier Mette, her sammen med mannen Dagfinn Bøe Lyngstad og barna Aksel (3) og Oskar (5).

Men håpet har blitt mye sterkere. Uansett hva som skjer med meg, er noen med meg. Uansett skal jeg oppleve tusenvis av gode øyeblikk før jeg dør. Jeg har også et sterkt håp om at det skal gå bra med Dagfinn, barna og mine nærmeste uansett hva som skjer med meg.

Himmelen er et godt sted å være, tror Mette. Men hun har ingen hast med å komme dit.

– Jeg trenger ikke å ha det bedre enn jeg har det nå. ●

Jeg, en sorggruppeleder? Et åpent seminar for deg som er interessert i sorgarbeid.

Lørdag 28 november kl 10.00-15.30 i Storetveit menighets-hus, Kirkeveien 27 (ved Storetveit kirke)

Program

- Sorg og krisereaksjoner og

vårt møte med egen og andres sorg, ved prest og gravferds-konsulent Arve Løvenholdt.

- Hva er en sorggruppeleder?

- Erfaringer fra grupper

- Hva skjer med oss når vi finner ord til fortellingene våre?

Påmelding/spørsmål innen

20.november til:

• linda.bardsen@bkkf.no

• tone.totland@bkkf.no

Enkel lunch.

Seminarer er gratis.

Arrangør:

Menighetene i

Fana prosti ved veileder

Ingeborg B. Paulsen, diakon

Linda Bårdsen og diakon

Tone Totland.

vet vårt sykt. Forteller vi oss selv at vi er dumme fordi vi er dårlig i matte, så blir vi det. Men hvis man vil ble lege selv om man vet at man er dårlig i enkelte fag, så blir man lege.

Langvarige løsninger

Frick Høydal mener det er klare paralleller til hvilken kristenfortelling man forteller seg selv.

– Har jeg en fortelling om at Gud vil ødelegge meg fordi jeg ikke bra nok, og at det evige mørke venter meg etter livet her, så vil det påvirke livet. Da vil den fortellingen skape angst. Man kan gå til en kristen menighet for å få trost og ha et fellesskap med andre

som lever under den samme fortellingen. Men kortvarige løsninger er ofte langvarige løsninger.

– Hva er en langvarig løsning, da?

– Å ha en likeverdig, god relasjon som er et rom hvor man lytter. Det var dette rommet Jesus skapte for den kanaaneiske kvinnen.

Konstant lykke

I Bibelen fortelles historien om en kanaaneisk kvinne som kom til Jesus og bad om hjelp til sin syke datter. Det endte med at Jesus sa: «Kvinne, din tro er stor. Det skal bli som du vil».

Frick Høydal mener at isolasjon og depresjon hører sammen som hånd i hanske.

– Depresjon handler ikke bare om en trist barndom, men at man er alene med problemer som sykdom og skrantende ekteskap i stedet for å dele med en som forstår. Håpet om en bedre bil eller hytte, gir kortvarig, men ikke konstant lykke. Å gi noe til andre gir konstant lykke.

– Er kristne mer lykkelige enn andre?

– Nei, men vi har en fred som går over all forstand.

Nattland skole, søndag 1. november kl. 20. Inngang: 50 kroner. Det blir også kafé med mulighet til å kjøpe seg en kopp kaffe og litt å bite i. ●

LIVSGLEDE: – Uansett hva som skjer med meg, så skal jeg oppleve tusenvis av gode øyeblikk før jeg dør, sier Mette Bøe Lyngstad.

VIL DU VÆRE FRIVILLIG PÅ KIRKENS SOS?

Det hjelper å snakke - når en har noen som vil lytte!

Vi trenger flere som vil prate med et menneske som har det vanskelig. Din oppgave er å lytte og tenke høyt sammen med den som ringer eller skriver til Kirkens SOS. Du skal ikke gi råd eller løse den andres problemer. Du får innføringskurs, veiledning og videre faglig oppfølging så lenge du er med som frivillig. Du går inn en ordnet vaktturnus, tilpasset din hverdag. Kirkens SOS er en døgnåpen krisetjeneste. Du må være mellom 20 og 80 år, og du må ha avstand til egne kriser.

Kursstart er 29. september. Interessert? Kontakt oss på 55 32 58 45/ 941 83 654, bjorgvin@kirkens-sos.no eller www.kirkens-sos.no Velkommen til et lærerikt og givende fellesskap!

 Kirkens SOS

Perspektiv på livet

Som telefonvakt hos Kirkens SOS kan du bidra til at andre får det bedre, samtidig som du får perspektiv på livet.

Vi søker kvinner og menn over 20 år som har orden på livet, tid til å bry seg og lyst til å utvikle seg. Les mer på www.kirkens-sos.no eller ring 55 32 58 45

DAHLS

begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00 - www.dbeg.no
Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Solstrands Begravelsesbyrå

Herman Fossgt. 11, 5007 Bergen
Telefon 55 55 16 16 hele døgnet
E-post: post@solstrands.no

Vår erfaring - din trygghet

Bergen & Omegn

BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for p r rende som nsker gj re noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Elin Mikkelsen Berntsen

Heine Polden

Tom Wilson

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Tedtergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
Sorter, S353 Stroume
Tlf: 55 21 44 50

Hjelp oss med skyss!

Kjære born og borneborn av aldrande foreldre og besteforeldre utan bil!

Tverrsambandet i Fana er dårleg og oftast er bil einaste framkomstmiddel. Det fører til at sjuke og gamle som ikkje disponerer bil eller lenger koyrer sjølv blir sette utanfor, og at folk som før regelmessig valde å gå på gudstene, ikkje kjem seg dit. Mange lengtar sårt etter å få koma til kyrkje utan at dei set ord på det, i frykt for å gi dei næraste dårleg samvit. Slik fell dei mellom to stolar!

Kjære born og borneborn av aldrande foreldre og besteforeldre utan bil! Ja kjære naboar også! Har de høve til å gi skysshjelp, t.d. ein gong i månaden, om ikkje meir, og i høgtidshelgar? Skyss til butikken er fint. Men skyss til gudstene blir også sett pris på! ●

PER BARSNES, PROST

Fana prosti: Oppgaver og kontaktinformasjon

Prostikontoret har personalansvaret for alle som jobber i kirkene i Fana. Kontoret koordinerer fellesfunksjoner og samarbeidsprosjekter. Kontoret utfører sentralbordtjeneste for alle menighetene i Fana, utfører all kirkebokføring og administrerer dåp, vigsel og gravferder.

Prost Per Barsnes
Telefon: 55 59 32 55
E-post: per.barsnes@bkf.no

Prostisekretær
Kari Rydland
Telefon: 55 59 71 82
E-post: kari.rydland@bkf.no

Prostileder Edvin
Stenhjem Bratli
Telefon: 55 59 71 81
E-post: edvin.bratli@bkf.no

Servicesekretær
Inger Helene Jæger
Telefon: 55 59 71 83
inger.helene.jaeger@bkf.no

Personal og økonomi-konsulent
Liv Bente Nilsen
Telefon: 55 59 32 57
E-post: liv.bente.nilsen@bkf.no

Adresse:
Fanaveien 320,
5244 Fana
E-post: fanaprosti@bkf.no

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og god musikk får du hos

Bok & Media Vestbok

Vetrlidsallmenningen 1
Tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prost.

E-post: sylvi@fanaposten.no

Vil du bli med i Skjold kirkelag?

Etter å ha deltatt på møtene til Skjold menighetsråd i snart fire år har jeg lært mye om penger – eller rettere sagt mangelen på dem.

AV GRETE SMØRÅS

Ønskene fra brukerne av kirken har vært mange, og det meste koster penger. Som leder i husstyret kunne nok dette ha blitt et problem, men jeg har vært heldig og hatt en gruppe kvinner i ryggen som jeg gjerne vil fortelle litt om – nemlig Kirkelaget. Trengte vi penger til noe som ikke sto i budsjettet var det bare å spørre Kirkelaget. Det er ikke små summer de har bidratt med i årenes løp. I løpet av min tid som leder i husstyret har kirkelaget kjøpt både fryseboks og fryseskapp, gitt kr. 70.000,- til det nye flygelet, og Lena og Guro har nettopp plukket ut nytt piano til barnehagen som Kirkelaget også har betalt – det kostet kr. 42000.

Det hele startet i 1970, da Nordås Menighet ønsket å få knyttet til seg en menighets-soster – en kristen sykepleier. Dette var vanlig på den tiden, og avtalen med kommunene gikk ut på at de betalte halve lønnen til menighets-sostrene, og at menigheten selv måtte betale resten. For å få penger til dette ble Nordås Helselag startet 20 februar 1970. Tanken var å lage grupper i nærmiljøet i menigheten hvor kvinner kom sammen, hvor de samlet inn penger hver gang de møttes. Den første gruppen ble dannet i Krohnåsen, så kom Skjold, Sæterveien, en på Smørås, en i Steinsvik, en ved Rå skole. På det meste hadde Nordås Helselag ca 70 medlemmer fordelt på 7 grupper.

Den første lederen for Nordås Helselag var Judith Kolaas, Esther Berge ble nestleder, Ingeborg Ulvik kasserer, Gerd Dale sekretær og Gjertrud Bergseth styremedlem.

Her var det om å gjøre å samle inn mest mulig penger, så i de

Rollaug Vedvik og Gerd Dale, to av mange trofaste damer i kirkeringene. FOTO: BJØRN MOE

forskjellige gruppene ble det strikket og sydd – en gang i året ble det holdt basar, og pengene begynte å strømme inn. Men det trengtes også. Menighets-soster trengte leilighet – leien betalte Helselaget – så ble det kjøpt en bil – den betalte Helselaget – pluss halve lønnen hver måned.

Etter hvert ble det slutt med at menighetene hadde egne sykepleiere, men nå var gruppene så innarbeidet, så Helselaget fortsatte å samle inn penger.

Den 17 februar 1999 ble Nordås Helselag omdøpt til Skjold Kirkelag.

Jammen var gruppene gode å ha da kirken ble bygget.

Kirkelaget kjøpte evangelisteppet i kirken, gardinene i menighets-salen, en av kirkeklokene, benkene utenfor, stoler, salmebøker, Lysgloben, Messehake, restgjeid på hellene utenfor på ca 30 tusen.

Speiderne har fått penger, Søråshøgda barnekor – listen er lang og jeg vet at ikke alt er kommet med.

Fra 1970 og til i dag har Helselaget – senere Kirkelaget samlet inn og gitt bort over 700000 kr til Skjold Menighet – eksakt tall etter finregning 704300 kr.

I dag er det ca 30 medlemmer i Kirkelaget fordelt på 5 grupper. Gerd Dale er leder og Elin Daland kasserer.

Nå kommer jeg til saken!!!!!!

Kirkelaget trenger flere med-

lemmer. Gjennomsnittsalderen i Kirkelaget er mellom 60 og 70, så her trengs det rekruttering.

Inviter noen i nabolaget ditt – lag en gruppe på et passende antall slik at dere kan møtes hjemme hos hverandre. Kall det gjerne bibelgruppe, syngegruppe, nabogruppe, strikkegruppe. Formålet med gruppene er å samle inn penger. Pengene har grup-

pen på egen konto. Hvis Kirkelaget får spørsmål om penger fra Menighetsrådet eller andre grupperinger i Skjold Menighet blir alle gruppene spurt om de er enige for noe utbates.

Kontakt kirkelagleder Gerd Dale, tlf 55 13 27 29, mob 906 25 377 eller Grete Smørås, tlf 55 13 35 53, mob 975 34 813 ●

LysVåken

– adventsnatt i kirken
28.-29. november 2009

Helgen 28.-29. november arrangeres

LysVåken i Skjold kirke

Til alle i Skjold menighet på elleve år! Første søndag i advent er det kirkens nyttårsaften. Det skal vi feire i Skjold kirke sammen med kirker over hele landet! I den anledning vil vi invitere deg, og alle 11 åringer i menigheten til å komme å overnatte i kirken vår 28.-29. november. Lys Våken handler om at vi skal være lys våkne for det som skjer rundt oss. Vi skal være lys våkne for hverandre, for Gud og oss selv.

Vi skal ha leke-, og lage aktiviteter, god mat, oppleve spennende bibelfortellinger, ha skumringstund, og sist men ikke minst overnatte inne i kirkerommet!

Følg med i posten!
Invitasjon kommer

www.lysvaken.org

JULEMESSE

Skjold kirke lørdag 21. november.
Salgsdisk, kafé, aktiviteter og fiske-
kedam for barna hele dagen.

Program

- 10:00 Åpningssang av to
grupper fra Søråshøgda
barnekor
- 11:00 Åretreking
- 11:30 Cantus synger
- 12:00 Grøtserveringen starter
- 12:30 Åretreking
- 13:30 To grupper fra
Søråshøgda barnekor
synger
- 14:30 Åretreking
- 15:00 Skjold kirkekor. Trekning
av julemesselotteriet

Mange gode krefter kommer for å opptre og vi regner med mye folk og god stemning. Men skal det bli en julemesse og ikke en konsert trengs det mange ulike typer bidrag: Gevinster til åresalget, kjøp noe du selv kunne ha lyst til å vinne så faller det helt sikkert i smak også hos andre. Videre trengs det til salgsdisken hjemmestrikkede sokker, sydde forklær, dukketøy, julepynt, kanskje noe fint du fant i et jule-ukeblad ... Alt du kan komme på som du kan lage og andre vil kjøpe.

Tingene kan leveres i kirken fredag 20. november fra kl 18:00 og utover. Har du noe du vil gi, men kan ikke komme fredag 20. november, så ta kontakt med Ellen E. Fasmer tlf 55 13 31 09 eller på mail efasmer@broadpark.no, så finner vi en løsning. Det er også mulig å lever tingene på menighetskontoret.

Loddsalget for julemesselotteriet er i gang, så ta vel i mot våre små og store loddselgere i dagene framover. Loddene koster som vanlig kr 5,00. Trekningslisten kommer i menighetsbladet.

Møt opp i Skjold kirke og gjør 21. november 2009 til en super julemessedag med mye trivelige folk og god stemning. ●

**Siste fredag i september var
det igjen duket for Ukeslutt
fra loft og til kjeller i Skjold
kirke, og det bør kalles en
ubetinget suksess!**

AV BJØRN MOE

Denne gangen hadde vi fått med oss en flott gjeng med frivillige ungdommer for å hjelpe til. De sto for innkjøp, matlaging sammen med staben, pyntet bord, og hjalp til på gruppe-ene for barna. Virkelig flotte ungdommer!

Taco sto på menyen, og vi samlet rundt 90 stykker i stort og smått til langbord i menighetssalen. Etter maten var barna inndelt i grupper etter alder. De aller minste barna hadde baby/småbarnssang inne i kirkerommet sammen med Guro kantoren vår.

Barna fra tre til fem var i kaferommet i

kjelleren og hadde samlingsstund sammen med Eva, vår menighetspedagog.

Barna fra seks til ni var i kjelleren med Mi-

Ukeslutt!

chelle vår diakon/styrer i åpen barnehage. De hadde leker og konkurranser. De eldre barna så film med Gro, den nye kateketen vår, og noen av de eldste tok bilder av alle som vi viste på storskjerm inne i kirkerommet på avslutningen. Mens barna var i grupper fikk foreldrene kaffe og kaker i peisestuen, og når barna var ferdig fikk de også kjeks og kaker. Bjørn Moe og Martin Elholm var kafeverter.

Til slutt samlet alle seg til avslutning i kirkerommet. Vi sang, så bilder og avsluttet dagen med: «nå er det slutt for i dag, vi skal gå hjem fra dette lag. Vi ber til Gud om at vi må ha det bra til vi sees igjen om en måned!»

Neste ukeslutt er 23 oktober fra 17-19! Og fredag 27. november. Velkommen!! Vi gleder oss til å treffe dere igjen!

Hvis noen kunne tenke seg å bakte kake, hjelpe til med matlaging, rydde eller koke kaffe så send en mail til:

michelle.jamt@bkf.no ● Tusen takk!

Trosopplæring: Hva, hvor mye og for hvem?

Trosopplæring skal stå sentralt i Den norske kirke i årene fremover.

KOMMETAR AV MARTIN A. E. ANDERSEN

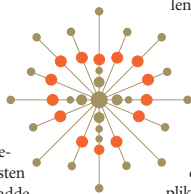
Dette skyldes i første rekke at den systematiske forkynnelse og opplæring i kristen tro overfor barn og ungdom, som hadde startet med konfirmasjonens innførelse i 1536 og senere ble en sentral oppgave for den obligatoriske skolen gjennom flere hundre år, har blitt redusert og vesentlig endret ved nye skolelover vedtatt av Stortinget.

Almueskolen og den senere folkeskolen ble egentlig etablert i 1739 for å gi elementær opplæring i lesing og regning, samtidig som den fikk ansvar for dåps- og trosopplæring til alle norske barn og unge. Kirken overlot altså den teoretiske og delvis praktiske grunnopplæring i kristen tro og livsførsel til lærerne i små og store skoler over hele landet. Slik ble det værende i svært mange år, men utviklingen etter skolelovene av 1969 og 1998 har ført til at grunnskolen i en årrekke har vært uten systematisk og forkynnende trosopplæring.

En stor del av dagens godt voksne nordmenn var elever den gang folkeskolen hadde ansvaret for dåps- og trosopplæring av gammel årgang. Dette gjelder ikke minst de mye omtalte 68-erne, som i en årrekke nå har klart å plassere seg i sentrale og innflytelsesrike posisjoner i samfunnet, og dermed har hatt relativt stor innflytelse på hvilke holdninger og verdier som har blitt dominerende i media, utdanning og praktisk politikk.

La oss kort se på innholdet i trosopplæringen, slik den var fra 1936 og flere ti-år fremover. Det vil gi en liten antydning av hva kirkens kommende trosopplæring må strekke seg etter, samtidig som det vil gi et reelt grunnlag for å sammenligne det som var, med det som nå skal prøves ut.

Folkeskolen i by og land fikk hver sine nye lover i 1936, og atskilte læreplaner fulgte i 1939. I følge Normalplanen for byfolkesko-

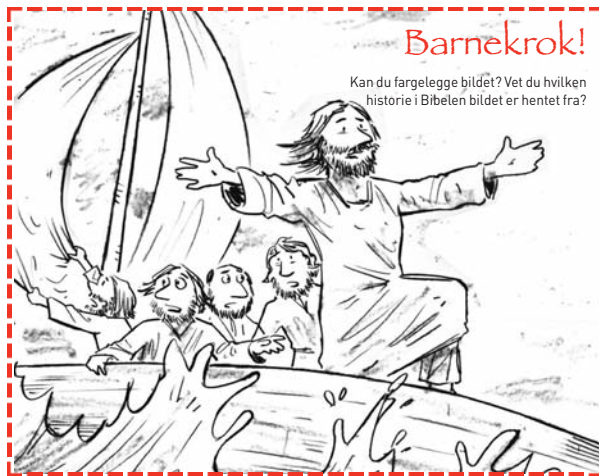

len skulle elevene fra 1. til og med 7. kl. ha i alt 17 uketimer i kristendoms-kunnskap, fordelt med to timer ukentlig i de lavere klassene og 3 uketimer for de eldre elevene. Samlet i de 7 pliktige skoleårene ble det totalt ca. 680 undervisningstimer i kristendoms-kunnskap. I tillegg heter det i instruksjonen for bruken av skolens samlede undervisningstimer at «Skolen tar til og slutter hver dag med bønn og salmesang, eller en av delene.» Totalt gir dette et meget solid grunnlag for trosopplæring, et uttrykk som for øvrig var helt fraværende i Normalplanene.

Læreplanene fra 1939 setter som overordnet mål at «det barna lærer i kristendoms-kunnskap skal være til grunnlag for deres tro og til regel for deres liv.» I de tre første årene skal undervisningen være muntlig, senere skal elevene få lærebok («bibelhistorie»), og de skal bli fortrolige med å finne frem i og

selv lese fra Bibelen. Kirkehistorie og katekisme kommer fra 6. skoleår, fulgt av Luthers lille katekisme og orientering om kirkeår, gudstjeneste og menighetsarbeid, og videre om verdensmisjon og sjømannsmisjon, samtidig med aktiv bruk av salmeboken. I sangtimene forventes det at barna skal bli fortrolige med 30 - 40 salmetoner, og i disse timene skal også menighetssvarene i gudstjenesten innøves. Videre heter det at det forventes at en bruker kart, plansjer, kunst, lysbilder og film, og ikke å forglemme at en kommer inn på natur, folkeliv, historie og kultur i de områder som er sentrale i bibel- og kirkehistorien.

Det er altså noe av det ovennevnte som nå skal formidles gjennom trosopplæringen til de kommende generasjoner, og aller helst også til etterslepet av de mange årsklasser som i de seneste ti-år ikke har fått med seg det som tidligere ble formidlet gjennom skolens undervisning i kristendoms-kunnskap. De vesentlige spørsmålene i den trosopplæring som nå skal organiseres blir da: hva, hvor mye og for hvem? ●

Allehelgensmesse

Søndag 1. november fremføres Egil Hovlands «Allehelgensmesse» som en del av gudstjenesten. De medvirkende er Cantus med solister, tre trompeter og tre tromboner, Anne Randine Øverby er dirigent, og Guro Rotevatn Buder er organist. Og menigheten er selvfølgelig med og synger. ●

Sofus

FRISØRSALONG

Tlf. 55 13 09 33

Sæterv. 1

5236 Rådal

Gull - Sølv

2 fuggelige
forretnings
med godt utvalg

JUVELER

H.GAMS-HAUGSØEN

LAGUNEN og TORVALM. 1.

Returadresse:
Skjold menighet
Skjoldlia 55
5236 Rådal

B

NORGE

Menighetskalender

døpte

- 23.08. Ida-Marie Tjørnevig
23.08. Petter N. Torgersen
23.08. Karoline Marie Haram-Hundven
30.08. Alida Takle Føleide
30.08. Ivar Mølster Leversen
06.09. Sofie Iden
06.09. Liam Straus-Olsen
13.09. William H. Gjernes
13.09. Jakob Van Veen
13.09. Emelin Bringsvor Nilsen
13.09. Maximilian S. Wilson
13.09. Madeleine My Hereid
20.09. Ihne Hammer Fleischer
20.09. Ketil Rolando V. Eide
20.09. Kjell Mathias V. Eide
20.09. Leonora Svanevik
24.09. Greger Audestad
24.09. Signe Midtveit
27.09. Elliot T. Robinson
27.09. Linneah Rokkonæs Andreassen
27.09. Erik Bruun Teigland
27.09. Tiril Augustad Myklebust
04.10. Marla Anahira A. Tepu
04.10. Oliver Schumann-Olsen Waagesen
04.10. Celine Wik
04.10. Olav Sorhus Dalen

vigde

- 22.08. Espen Pedersen og Susanne Olsen
19.09. Peter McCloud og Mette Risa

døde

- Ingunn Hauge
Inga Botnedal
Odd Bjarne Eriksen
Georg Joakim Jørgensen
Inger Johanne Milde Rogne
Nikolai Roska
Kjell Johannessen
Ruth Marie Madsen
Tordis Eriksen
Arvid Nilsen
Einar de Lange
Frode Nautnes

gudstjenester

20. søndag e. pinse, 18. oktober
Gudstjeneste. Dåp, nattverd, kirke-
kaffe, søndagsskole. Mark 2,1-
12. Sogneprest Arne Brekke.
Bots- og bededag, 25. oktober
Familiegudstjeneste m/ barne-

hagen. Kapellan Bjørn Moe. Jes
59,1-4.8-9. Kapellan Bjørn Moe.

Allehelgendsdag, 1. nov.

Gudstjeneste. Dåp, nattv., kirke-
kaffe, søndagsskole. Matt 5,1-12.
Cantus synger. S.pr. Arne Brekke.

23. søndag e. pinse, 8. nov.

Familiegudstjeneste m/ baby-
sang. Dåp, kirkekaffe. Fil 1,6-11.
Kapellan Bjørn Moe.

24. søndag e. pinse, 15. nov.

Ung Messe. Konfirmantpres. Ex-
tasis. Kirkekaffe, søndagsskole. 1
Tim 2,1-6a. S. pr. Arne Brekke.

Siste søndag i kirkeåret, 22. nov.

Konfirmantpresentasjon. søn-
dagsskole, kirkekaffe. Matt 25,31-
46. Kapellan Bjørn Moe.

1. s. i advent, 29. november.

Lysmesse. NB kl. 16.00.
Steinsvik 1. Soråshøgda barne-
kor. Kirkekaffe/utlodning.
Sogneprest Arne Brekke.

2. søndag i advent, 6 desember

Gudstjeneste. Dåp, nattverd, kir-
kekaffe, søndagsskole. Lukas 12,
35-40. Kapellan Bjørn Moe.

kalender

Flygelfesten

Gå ikke glipp av flygelfesten!
Søndag 8. november kl 19.00
feirer vi at Skjold kirkes flygel
er ferdig finansiert med en fest-
konsert med pianisten Knut
Chr. Jansson m.fl. Se egen
folder.

Fredagskafe

13. november: «Det svarte gul-
te – til glede og bekymring!»
Olje og energi i et nasjonalt og
globalt perspektiv ved Jens
Grimsgaard. Som vanlig
begynner kafeen ca kl 19:30 i
peisestuen i Skjold kirke med
et kveldsmåltid.

Vi serverer «godt brød», te
og kaffe – du tar med én sort
pølse til felles matbord.
Det hele avsluttes inne i kirken
med «Ord før helgen».

Hvem-hva-hvor i Skjold menighet

Menighetskontoret: Tlf. 55 59 71 10 • Faks 55 59 71 19 • E-post: skjold.menighet@bkf.no

ANSATTE I MENIGHETEN

Skjold menighetskontor:

Skjoldlia 55, 5236 Rådal
telefon 55 59 71 10
telefaks 55 59 71 19
skjold.menighet@bkf.no

Menighetskontoret

Marita Børve
telefon 55 59 71 12
marita.borve@bkf.no
skjold.menighet@bkf.no
Kontortid tirs-ons og
tors fra kl 08:30 - 14:00

Sokneprest Arne Brekke

telefon arb. 55 59 71 14
telefon prv. 55 13 76 62
arne.brekke@bkf.no

Kapellan Bjørn Moe

telefon arb. 55 59 71 13
telefon prv. 928 22 413
bjorn.moe@bkf.no

Kateket Guro Eman

telefon arb. 55 59 71 11

Kantor Guro Rotevatn Buder

telefon arb. 55 59 71 16
telefon prv. 412 05 127
guro.rotevatn.buder@bkf.no

Styrer, Skjold menighetsbarnehage

Lena Aa. Åustevoll
telefon arb. 55 59 78 10
telefon prv. 472 35 976
lena.austevoll@bkf.no

Menighetsrådsleder

Torun S. Rotevatn
telefon prv. 55 13 67 81

Diakon

Martin Etholm 55 59 71 15
martin.etholm@bkf.no

Kirketjener

Silje Brækken 916 92 224
silje.brakken@bkf.no

Menighetspedagog/trosopplærer

Eva Camilla Vetaas 55 59 71 17
eva.vetaas@bkf.no

AKTIVITETER I MENIGHETEN

Bibelgrupper:

Kontakt menighetskont. 55 59 71 10

Cantus:

Skjold kirke - tirsdag 19.45-22.00
Guro Rotevatn Buder 55 59 71 16

Extasis (Skjold Ten Sing):

Skjold kirke onsdager kl 19.00-21.30
Øyvind Bjørge 958 79 314

Misjonsforeningen:

Annenhver tirsdag i måneden kl 19.00
(Kontakt kirkekontoret)

KRIK - Kristen Idrettskontakt

Skjold skole, gymsalen - søndager
fra kl. 18.00
Lars Olav Hammer tlf. 980 10 121
oluf90@hotmail.com

Skjold kirkekor:

Skjold kirke, mandager 17.30 - 19.00.
Grete Jacobsen 55 13 19 78
Ingebjørg Hougnæs 55 102 74

Skjold kirkeorgel:

Berit Adland: 55 13 37 65
Gerd Dale: 55 13 27 29

Skjold søndagsskole:

Skjold kirke kl. 11.00
Michelle Jamt 988 94 240

Steinsvik 1 - KFUK/KFUM-speider e:

Skjold kirke, tirsdag
Marte Moe Engvill: 928 41 892

Soråshøgda barnekor:

Skjold kirke, tors. fra kl. 17.30
Styreleder: Trine Gravdal Lie,
Medlemslister/opptak: 930 16 763
Ole Tørnqvist 480 58 158
Hjemmeside: www.sbkor.no

Nordås KFUM-speider e

Ulveflokken (3.-4. klasse):
Per Isaksen: 55 28 92 84
perisaksen@hotmail.com
Speidertroppen (5.-10. klasse):
Knut-Erland Brun: 47 41 77 08
knubrun@online.no

Seniordans og TRIM

Seniordans:
mandager kl. 11.00 - 12.30.
Trim: onsdager kl. 11.00 - 12.30
Kontaktperson: Ingeborg Ulvik
telefon: 55 13 23 51

10-kaffen

Annenhver torsdag like uker,
kl. 10-12
Arne Brekke: 55 59 71 14

Formiddagstreff

Annenhver torsdag ulike uker,
kl. 12-14
Aslaug Hellevang: 55 13 43 87

Åpen barnehage (kirkekjeller)

Michelle Jamt 988 94 240

Kirkens konti:

Skjold menighet 3411.32.0101
Givertj. diakoni 3418.18.00889
Konfirmantarbeid 3418.20.00436